ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1949

Vyhlásené: 11.06.1949 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

142.

Zákon

zo dňa 11. mája 1949

o výkone ľudovej správy v sídlach krajov.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.
Základné ustanovenia.

(1) Územie mesta, ktoré je sídlom krajského národného výboru, a územie okresu so sídlom okresného národného výboru v krajskom meste tvorí jeden okres, v ktorom ľudovú správu vykonáva jednotný národný výbor so 48 členmi so sídlom v krajskom meste. Jednotný národný výbor vykonáva na území celého okresu pôsobnosť okresného národného výboru a na území mesta svojho sídla tiež pôsobnosť miestneho národného výboru.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na Prahu, Brno a Bratislavu.

(3) Spôsob výkonu ľudovej správy podľa odseku 1 platí tiež pre mesto Opavu a doterajší opavský okres.

(4) Vláda môže nariadením upraviť výkon ľudovej správy podľa odseku 1 i v iných okresoch.

§ 2.
Obvodné rady.

(1) Pre jednotlivé časti mesta spravovaného podľa § 1 jednotným národným výborom, môžu byť zriadené so schválením Ministerstva vnútra obvodné rady ako výkonné zložky jednotného národného výboru.

(2) Obvody a počet členov obvodných rád určuje na návrh jednotného národného výboru krajský národný výbor, ktorý určí tiež podrobnosti ich vnútornej organizácie. Počet členov obvodnej rady nesmie presahovať počet referentov jednotného národného výboru.

(3) Predsedu, jeho námestníka a ostatných členov obvodných rád volí plenárne zasadanie jednotného národného výboru z občanov príslušného obvodu.

(4) Obvodné rady plnia úlohy, ktorých vykonávanie im sveril jednotný národný výbor. Jednotný národný výbor môže, pokiaľ to nie je na ujmu jednotnosti správy, poveriť obvodné rady alebo ich jednotlivých členov právom rozhodovať v mene jednotného národného výboru v rozsahu, ktorý určí. Toto poverenie vyžaduje schválenie Ministerstva vnútra, udelené po dohode s vecne príslušným ústredným úradom a po vypočutí krajského národného výboru.

§ 3.
Osobitné ustanovenie pre Vysoké Tatry.

(1) Národný výbor obce Vysokých Tatier sa označuje ako jednotný národný výbor a vykonáva vo svojom obvode pôsobnosť miestneho národného výboru i okresného národného výboru. Má 24 členov.

(2) Ustanovenia § 2 platia obdobne.

§ 4.
Výkon ľudovej správy v Bratislave a Brne.

(1) Na území miest Bratislavy a Brna vykonáva pôsobnosť miestneho národného výboru a okresného národného výboru ústredný národný výbor so 60 členmi.

(2) Pre jednotlivé časti mesta Bratislavy a Brna zriaďujú sa obvodné rady ako výkonné zložky ústredného národného výboru. Obvody a počet členov obvodných rád určí a podrobnosti ich vnútornej organizácie upraví Ministerstvo vnútra. Ustanovenia § 2, ods. 3 a 4 platia obdobne.

Spoločné ustanovenia pre jednotné národné výbory a ústredné národné výbory v Bratislave a v Brne.

§ 5.
Organizácia.

(1) Jednotné národné výbory a ústredné národné výbory sú bezprostredne podriadené krajskému národnému výboru.

(2) Jednotné národné výbory a ústredné národné výbory určujú na svojich plenárnych zasadaniach smer činnosti a politiku národného výboru. V rámci ich usnesenia vykonávajú verejnú správu ich výkonné zložky, ktorými sú rada, predseda a jeho námestníci, referenti a komisie. Členmi rady sú predseda, jeho námestníci a referenti. Počet námestníkov predsedu určí minister vnútra.

(3) Jednotný národný výbor alebo ústredný národný výbor na strane jednej a okresné národné výbory alebo miestne národné výbory na strane druhej môžu sa združiť súhlasnými usneseniami svojich plenárnych zasadaní, ktoré schváli krajský národný výbor, na spoločné obstarávanie niektorých vecí ľudovej správy; môžu sa na ten účel tiež združiť rozhodnutím vecne príslušného ústredného úradu, urobeným po dohode s Ministerstvom vnútra.

(4) Minister vnútra môže jednotný národný výbor alebo ústredný národný výbor rozpustiť. Môže tak urobiť, najmä ak neplní národný výbor svoje úlohy alebo ak ohrožuje jeho činnosť riadny výkon verejnej správy. Ak nie je nebezpečenstvo z omeškania, vypočuje minister vnútra pred rozpustením príslušný krajský národný výbor. Na prechodný čas než sa ujmú funkcie orgány novo zvolené, urobí minister vnútra potrebné opatrenia na dočasné vedenie správy.

(5) Pokiaľ tento zákon alebo vládne nariadenie podľa neho vydané neurčia inak, platia pre jednotlivé národné výbory a ústredné národné výbory predpisy o spôsobe vytvorenia a o vnútornej organizácii okresných národných výborov, najmä o výkone pôsobnosti plenárneho zasadania a výkonných zložiek a o organizácii referátov, a predpisy o podriadenosti okresných národných výborov a o dohľade na ne, zásadách ich rokovaní a o postavení okresného tajomníka.

§ 6.
Územné zmeny.

(1) Vládne nariadenie treba

a) na pripojenie inej obce k mestu, v ktorom ľudovú správu vykonáva jednotný (ústredný) národný výbor,

b) na odlúčenie časti takého mesta a na utvorenie samostatnej obce z tejto časti.
Na Slovensku sa tieto opatrenia vykonávajú podľa zákona Slovenskej národnej rady.

(2) Pred vydaním opatrení podľa odseku 1 poskytne sa jednotnému (ústrednému) národnému výboru a krajskému národnému výboru, v prípadoch podľa odseku 1, písm. a) tiež miestnemu národnému výboru dotyčnej obce, možnosť, aby sa o veci vyjadrily.

(3) Ak bola k mestu, v ktorom ľudovú správu vykonáva jednotný národný výbor alebo ústredný národný výbor, pripojená iná obec, zaniká miestny národný výbor pripojenej obce. Ak bola od takého mesta odlúčená jeho časť a utvorená z nej samostatná obec, urobí príslušný okresný (jednotný) národný výbor opatrenie na dočasné vedenie správy.

§ 7.
Dočasné orgány.

(1) Miestne (ústredné) národné výbory v mestách, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, a okresné národné výbory v okresoch, na ktoré sa vzťahuje § 1, zanikajú; výkonné zložky týchto národných výborov budú však vykonávať správu až do času, keď sa ujmú funkcie orgány novovytvorené.

(2) Na prechodný čas, pokiaľ nezačnú pôsobiť orgány zvolené, vymenúva minister vnútra na návrh okresného akčného výboru Národného frontu, podaný prostredníctvom krajského akčného výboru Národného frontu, členov a náhradníkov jednotných národných výborov a ústredných národných výborov.

§ 8.
Prechodné ustanovenia.

(1) Až do novej úpravy finančného hospodárenia národných výborov platia o hospodárstve okresov a obcí, ktoré vedie jednotný národný výbor tieto ustanovenia:

1. Jednotný národný výbor vedie hospodárstvo mesta i okresu oddelene, a to podľa doterajších predpisov.
2. Dávky, a poplatky a iné plnenia, ktoré predpisuje jednotný národný výbor, vykonávajúc pôsobnosť miestneho národného výboru, pripadajú mestu.
3. Bezprostredný dohľad v odbore hospodárstva mesta vykonáva krajský národný výbor, ktorý najmä schvaľuje usnesenia jednotného národného výboru v tomto odbore, pokiaľ je to podľa príslušných predpisov potrebné.

(2) Ustanovenie odseku 1, č. 3 platí obdobne pre Bratislavu a Brno a pre Vysoké Tatry.

(3) V mestách Brne, Liberci, Olomouci, Opave, Ostrave a Plzni pripadajú mestu v roku 1949 tiež dávky za úradné úkony vo veciach správnych, ktoré vyberá jednotný národný výbor, vykonávajúc v meste pôsobnosť okresného národného výboru.

(4) Opatrenia na prípravu reorganizácie podľa tohto zákona, urobené pred jeho účinnosťou, platia za opatrenia urobené podľa tohto zákona, pokiaľ sú v shode s jeho ustanoveniami.

§ 9.
Zrušenie doterajších predpisov.

Zrušujú sa všetky ustanovenia doterajších predpisov, ktoré odporujú tomuto zákonu alebo ktoré ním boly nahradené.

§ 10.
Záverečné ustanovenie.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister vnútra po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.